

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/78/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112223319
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7112223319.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Moniky Géciovej, PhD. JUDr. Andreja Šalatu vo veci žalobcu L. F., R., L. XXX/XX, zast. JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, Michalovce, Námestie osloboditeľov 10 proti žalovanej Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 24C/243/2012-219 z 5.2.2015 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené do sumy 15 000 eur, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná žalobcovi v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti m e n í rozsudok tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 100 000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 10.2.2012 až do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur spolu s prísl. zastavil, priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 6 541,48 eur (trovy právneho zastúpenia), ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Juraja Kusa, advokáta, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2.V odôvodnení rozsudku o. i. uviedol, čoho sa žalobca sa návrhom doručeným mu 12.9.2012 domáhal, akými skutočnosťami návrh odôvodnil, ako sa k návrhu vyjadril zástupca žalovanej - Generálna prokuratúra SR, aké dokazovanie vykonal a čo z neho vyplynulo. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná.

3.Krajský súd v Košiciach (ďalej odvolací súd) rozsudkom z 24.5.2016 sp. zn. 5 Co 384/2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. a účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia pri určovaní primeranej výšky náhrady, pri ktorej odvolací súd neaplikoval § 17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z. z. a judikatúru ESLP, namietala príčinnú súvislosť medzi vznesením obvinenia a škodou na zárobku a odstúpnom a rozpor vo vzťahu k úrokom z omeškania a aktuálnou rozhodovacou praxou NS SR. NS SR uznesením 7 Cdo 100/2017 zo 17.10.2018 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24.5.2016 sp. zn. 5 Co 384/2015 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

4.NS v svojom rozhodnutí poukázal a citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 31.5.2007 sp. zn. 4 Cdo 177/2005, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 13/2009, ktorý pri riešení otázky odškodnenia väzby vyslovil záver, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods.1,5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), i keď nárok

na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods.1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Najvyšší súd zdôraznil, že čl. 5 ods.5 Dohovoru obsahuje tzv. neurčitý právny pojem, ktorý vyžaduje jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach (najvyšší súd v tomto rozhodnutí poukázal na rozsudok ESLP zo 17.7.2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike). Ďalej poukázal na rozhodnutie z 27.4.2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkoľvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané, či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví, či dokonca živote) bagatelizovať. Uviedol, že danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí z 31.7.2012 sp. zn. 6 Cdo 37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 6.12.2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok ESLP zo 17.7.2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike. Najvyšší súd v rozhodnutí z 30.9.2013 sp. zn. 6 MCdo 15/2012 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zák. č. 215/2006 Z.z., v zmysle ktorého v prípade že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Súd sa musí zaoberať napríklad aj otázkami, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, respektíve s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania. Konštatoval, že v danom prípade žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý na rozdiel od zák. č. 58/1969 Zb. upravuje možnosť priznať aj túto náhradu. Zákon č. 514/2003 Z.z. bol od svojho vydania viackrát novelizovaný. Výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa týkala novela vykonaná zák. č. 517/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2008 Z.z.“) účinným od 1.1.2009 a ďalej zák. č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 412/2012 Z.z.“) účinným od 1.1.2013. V zmysle § 17 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 517/2008 Z.z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. § 17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 517/2008 Z.z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 tohto zákona (tak, že jej výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody).

5.V zmysle § 17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 412/2012 Z.z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods.2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zák. č. 215/2006 Z.z.). Zákonom č. 412/2012 Z.z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

6.Ďalej NS skonštatoval, že senát 7 C najvyššieho súdu sa stotožňuje so záverom senátu 3 C vyslovenom v uznesení z 24.7.2018 sp. zn. 3 Cdo 19/2018, v ktorom riešil, či sa § 17 ods.4 môže, resp. nemôže vzťahovať na právne vzťahy založené pred 1.1.2013. NS v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zák. č. 517/2008 Z.z, ani zák. č. 412/2012 Z.z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zák. č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

7.Dovolací súd tiež poznamenal, že pokiaľ ide o právnu otázku nastolenú žalovanou týkajúcu sa určenia okamihu, kedy sa dlžník dostáva do omeškania v prípade nesplnenia povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pri ktorej riešení sa podľa žalovanej odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolanie je aj v tejto časti prípustné a dôvodné. Poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu cit. žalovanou v dovolaní, ako rozhodnutia, od ktorých sa odvolací súd odchýlil. Dovolací súd v uvedených rozhodnutiach vyslovil právny záver, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia; až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (viď rozsudok najvyššieho súdu zo 14.3.2012 sp. zn. 6 Cdo 185/2011). Dovolací súd považuje záver odvolacieho súdu o počiatku, kedy sa žalovaná dostala do omeškania, a to dňom, kedy rozhodla žalovaná o nepriznaní náhrady žalobcovi, za nesprávny. Najvyšší súd rozsudkom z 24.6.1998 sp. zn. 1 Co 15/97, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, zošit 3, pod por. č. 45/2000 už judikoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Dovolací súd nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od takto publikovaného záveru.

8.K dovolacej otázke týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia príčinnej súvislosti medzi vznesením obvinenia a škodou na zárobku a odstupnom, ktorou sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. US 296/2014, dovolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná. Poukázal na skutočnosť, že v § 17 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z. sú uvedené kritériá, z ktorých musí súd vychádzať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okrem iného musí súd vychádzať aj zo závažnosti vzniknutej ujmy a z následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Trestné stíhanie žalobcu malo za následok aj jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Personálny rozkaz odkazuje na trestné stíhanie, t.j. vyšetrovací spis. Tým, že bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, stratil príjem, na ktorý by mal nárok byť nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia. V kontexte s uvedeným dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil (§ 449 ods.1 CSP) vo výroku, ktorým bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvej inštancie ukladajúci žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 100 000,- € spolu s úrokom z omeškania; vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

10.Odvolací súd po nariadenom pojednávaní (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a v časti vyhovujúceho rozsudku do výšky 15 000 eur potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vo výroku vecne správny, na čom nič nemení ani podané odvolanie a v prevyšujúcej časti zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods.1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalobu nad sumu 15 000 eur a príslušenstvo zamietol.

11.Podľa § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

12.Podľa § 384 ods.1 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám.

13.V prejednáwanej veci bolo zo skutkového hľadiska zistené a odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom, tvoriaceho podklad pre rozhodnutie v danej veci. V predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej

kriminalite MV SR sp. zn. ČTS: UID-86/KOK-2005 zo 14.12.2005, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči nemu, ktorý bol obvinený za pokračujúce trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods.1 písm. a/ Trestného zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods.2 Trestného zákona. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, keď dospel k záveru, že vynesenie oslobodzujúceho rozsudku má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie § 6 ods.1 cit. zákona. Žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, lebo trestné stíhanie nemalo byť vôbec vedené; spáchanie skutkov, z ktorých bol obvinený, nebolo preukázané, preto bol spod obžaloby oslobodený.

14.S prihliadnutím na právne názory a vyslovené závery NS v zrušujúcom uznesení odvolací súd sa nezaoberal otázkou príslušného orgánu, ktorý je oprávnený konať v mene štátu, ani otázkou príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanej a vzniknutou nemajetkovou ujmu, ale zaoberal sa výškou resp. primeranosťou nemajetkovej ujmy a za tým účelom doplnil dokazovanie výsluchom žalobcu.

15.Podľa § 5 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

16.Podľa § 6 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

17.Podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

18.Podľa § 15 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

19.Podľa § 16 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

20.Podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

21.Podľa § 17 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

22.Podľa § 17 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

23.Podľa § 17 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch

podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. Podľa § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu

25. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

26. Podľa § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom od 1.1.2013 súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

27. Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v platnom znení na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; 1) náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. 2) Ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom. Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

28. Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v platnom znení poškodenému sa v prípade ujmy na zdraví môže ako odškodnenie poskytnúť maximálne finančná suma predstavujúca rozdiel medzi výškou odškodnenia vypočítaného podľa odseku 1 a súčtom všetkých finančných súm, ktoré už poškodený dostal ako náhradu ujmy na zdraví.

29. Podľa § 5 ods. 3 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v platnom znení ak o náhrade ujmy na zdraví už bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, pri výpočte a poskytnutí odškodnenia v prípade ujmy na zdraví sa vychádza z rozsahu spôsobenej ujmy na zdraví uvedenej v rozsudku alebo v trestnom rozkaze. 30. Podľa § 6 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v platnom znení celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

31. Podľa § 7 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v platnom znení odškodnenie vypočítané podľa § 5 a 6 možno primerane znížiť, ak poškodený spoluzavinil ujmu na zdraví alebo neprijal opatrenia, aby odškodnenie získal od páchatel'a trestného činu, ktorým mu bola spôsobená ujma na zdraví.

32. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci stanovuje, že uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 17 ods. 1).

33. Pod pojmom škoda sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac.

34. Rozlišujú sa dva druhy škody a to skutočná škoda a ušlý zisk.

35. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmu spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať.

36. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia

majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 M Cdo 23/2008, z 21.12.2009).

37.Z uvedených charakteristík pojmov škoda, skutočná škoda a ušlý zisk je zrejmé, že ide o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti.

38.Vychádzajúc z § 17 ods.2 514/2003 Z.z. je prípustné, aby sa žalobca domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

39.V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadostučinenie postačujúce, je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Toto právo vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia (ospravedlnenie) ako rýdzo osobné právo, nestačí na zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv.

40.V kontexte s cit. ustanoveniami a uvedeným je nutné konštatovať, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške nemajetkovej prihladal na také okolnosti, ktoré boli pre určenie jej výšky vo vzťahu k žalovanej právne bezvýznamné.

41.Z predmetu žaloby je zrejmé, že žalobca žiadal náhradu nemajetkovej ujmy (nie škodu ani ušlý zisk).

42.V súlade s citovanými ust. je potrebné rozlišovať, kedy ide o náhradu škody a ušlého zisku a kedy o náhradu nemajetkovej ujmy. Strata príjmu (53 774,15 eur), strata sociálnych výhod (odchodné 4 481,18 eur) predstavujú ušlý zisk žalobcu a nie sú kritériom podstatným pre priznanie nemajetkovej ujmy ani nemôžu ovplyvniť jej výšku.

43.Rovnako je potrebné konštatovať, že prvoinštančný súd pri stanovovaní výšky nemajetkovej ujmy založil svoje rozhodnutie o. i. aj na tom, že „...ďalšou veľmi významnou skutočnosťou, ktorá veľmi výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu.“ (str. 20). Neuvedomil si pri tom, že zodpovednosť za túto skutočnosť nemôže znášať žalovaná, keďže v konaní nebolo preukázané, aby ona iniciovala medializáciu prípadu. V žiadnom prípade nemožno následky medializácie prípadu spájať so zodpovednosťou žalovanej. Z uvedeného dôvodu, odvolací súd pri stanovovaní výšky nemajetkovej ujmy neprihladal ani na následky vyvolané medializáciou.

44.Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné rešpektovať určité spoločné, všeobecné kritériá, ktoré je potrebné brať vždy do úvahy pri určení konkrétneho spôsobu alebo stanovenia výšky primeraného zadostučinenia. Výška náhrady by mala byť v určitej kontinuite s výškou náhrad priznávaných súdmi porovnateľných situáciách.

45.Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 89/97 samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch.

46.Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie podľa § 17 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. nieje postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (pozri R 21/1995, uznesenie NS SR z 12.12.2012 sp, zn. 7Cdo/I 45/2011).

47.Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 17 ods.3 stanovuje, že pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

48.V konaní bolo preukázané, že konanie žalovanej zasiahlo osobu žalobcu vo všetkých oblastiach uvedených v predchádzajúcom bode a prvoinštančný súd pri posudzovaní miery, akou bola v dôsledku trestného stíhania znížená dôstojnosť a vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, vychádzal z následnej reakcie, ktorú tento zásah vyvolal v jeho osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí. Túto reakciu mal preukázanú z výpovedí žalobcu, jeho blízkych rodinných príslušníkov (matka, brat, sestra jeho matky), z výpovedí priateľov resp. známych (svedkovia E., G., S., G., E.), ako aj z výpovedí jeho kolegov z práce (G., E.), na ktoré poukazuje aj odvolací súd a nepovažuje za potrebné ich opakovať.

49.Rovnako je potrebné zdôrazniť, že vysoko nepriaznivý vplyv na žalobcu mala doba trvania trestného stíhania (4 roky a 10 mesiacov) ako aj hrozba trestu odňatím slobody v trvaní od 6 mesiacov do 3 rokov a za trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody hrozí trest odňatia slobody od 3 do 8 rokov. Žalobca preukázal zásah a nepriaznivý dopad v súvislosti s dĺžkou trestného stíhania v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote.

50. V pracovnej sfére je zrejmé, že žalobca mal adekvátne vzdelanie (policajná škola v Holešove) na výkon funkcie policajta, ktorú aj vykonával od 1.1.1999, v čase začatia trestného stíhania pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta oddelenia hraničnej kontroly PZ Vyšné Nemecké, Odboru hraničnej polície Sobrance, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a mal hodnosť podpráporčíka, počas výkonu funkcie bol šesť krát odmenený, disciplinárne trestaný nebol. Bezprostredne po začatí trestného stíhania bol personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 730 z 22.12.2005 prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Pre povesť, ktorú požíval v dôsledku predmetnej kauzy, ho nikto nechcel zamestnať, preto za prácou vycestoval do zahraničia, kde pracoval ako nekvalifikovaná pomocná sila, robotník. Po návrate zo zahraničia daná situácia v podstate pretrváva, v súčasnosti žalobca pracuje ako taxikár. Žalobca začal túto funkciu v PZ vykonávať vo veku 22 rokov a vykonával ju po dobu 6 rokov. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 28 rokov.

51. V prejednávanej príhode, nebolo možné použitie § 17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, pri priznaní nemajetkovej ujmy, vzhľadom na toho času ustálenú súdnu prax, bolo potrebné prihliadať aj na výšku odškodnenia poskytovanú na základe iných hmotnoprávných predpisov. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Úvaha však nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná.

52. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva).

53. Odvolací súd pri stanovovaní výšky primeraného zadosťučinenia svoje rozhodnutie oprel aj o rozhodnutia vydané v obdobných prípadoch.

54. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR z 27.4.2006 sp. zn. 4Cdo 171/2005, podľa ktorého výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k bezdôvodnému obohacovaniu a ktoré by sa v porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach, napríklad ujmy na zdraví či dokonca na živote, bagatelizovať.

55. Najvyšší súd SR v uznesení z 24.7.2018 sp. zn. 3Cdo 19/2018 dospel (mediálnym) k záveru, že všeobecný súd je povinný určiť primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

56. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social S. A. v. Portugalsko). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obeť násilných trestných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).

57. V konaní 40C/203/2011 Okresného súdu Košice I bola rozsudkom z 21.6.2018 žalobcovi, nar. 1968 priznaná nemajetková ujma 30000 eur od SR zastúpená GP a 30000 eur od SR zastúpenej MS.

58. V konaní 36C/95/2014 Okresného súdu Košice I rozsudkom z 15.12.2015 bola žalobcovi, nar. 1957, priznaná náhrada škody 1980,45 eur a nemajetková ujma 75 000 eur. V služobnom pomere bol od 25.6.1980 a prepustený bol na základe personálneho rozkazu 22.12.2005, zamestnanie stratil vo veku 48 rokov po 25 rokoch výkonu funkcie, rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Košiciach 1Co/202/2016 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, kde v poradí druhým rozsudkom z 18.9.2018 bola žalobcovi, priznaná náhrada škody 1980,45 eur a nemajetková ujma 15 000 eur.

59. V konaní 35C/244/2012 Okresného súdu Košice I rozsudkom z 9.10.2018 bola žalobcovi, nar. 1955, priznaná nemajetková ujma 20 000 eur s prísl., v policajnom zbore mal odpracovaných 32 rokov. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 50 rokov.

60.V konaní 15C/174/2012 Okresného súdu Košice I bola rozsudkom z 25.4.2017 zmenený rozsudkom 3Co 270/2017 zo 4.10.2018 Krajského súdu v Košiciach bola žalobcovi, nar. 1962, priznaná nemajetková ujma 75 000 eur s prísl.. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 43 rokov.

61.V konaní 40C/175/2012 Okresného súdu Košice I bola rozsudkom z 2.2.2016, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 11Co/127/2016 z 20.12.2017 bola žalobcovi, nar. 1968, priznaná nemajetková ujma 75 000 eur s prísl.. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 43 rokov.

62.V konaní 25C 72/2015 Okresného súdu Košice I bola rozsudkom z 13.9.2018 žalobcovi, nar. 1970, priznaná nemajetková ujma 50 000 eur s prísl., v policajnom zbore mal odpracovaných 16 rokov. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 34 rokov. Konanie nie je právoplatne skončené, vo veci bolo podané odvolanie, ktoré je riešené v odvolacom konaní na Krajskom súde v Košiciach pod 2Co 4/2019.

63.V konaní 37C/245/2012 Okresného súdu Košice I bola rozsudkom z 18.6.2015, zrušený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 1Co/455/2015 z 28.2.2017 bola žalobcovi, nar. 1967, priznaná nemajetková ujma 100.995,81 eur s prísl.. V poradí druhým rozsudkom z 12.4.2018 bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur.

64.V konaní 19C/325/2012 Okresného súdu Košice I bola v poradí druhým rozsudkom z 9.4.2018, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 1Co/265/2018 z 22.5.2019 žalobcovi, priznaná nemajetková ujma 15 000 eur s prísl..

65.V konaní 37C 31/2014 Okresného súdu Košice II., potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 6Co/322/2016 z 28.3.2017 bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 5 000 eur.

67.Ďalej odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava I. z 21.1.2016 sp. zn. 16C/219/2014, ktorým bola žalovaná (SR) zaviazaná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 420,- eur, s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 1 roka, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 9 rokov, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29.6.2017 sp. zn. 3Co/266/2015, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou bola žalovanej (SR) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (bývalému prokurátorovi) náhradu nemajetkovej ujmy 33 193,91 eur s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 4 mesiacov, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 7 rokov, zároveň žalobca v konaní preukázal zdravotné ťažkosti psychického charakteru, t.j. 6 rokov navštevoval psychiatra a bral lieky.

68.Zhrnúc vykonané dokazovanie s prihliadnutím na jeho doplnenie pred odvolacím súdom a s poukazom na viazanosť právnym názorom vysloveným dovolacím súdom v zrušujúcom uznesení zo 17.10.2018, posúdil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy a dospel k záveru, že výška peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcovi vo výšky 15 000,- eur je primeraná a to najmä s poukazom na odôvodnenie uvedené v bodoch 48., 49., 50., 52., zodpovedá zákonným kritériám podľa § 17 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z. a nepochybne odzrkadľuje aj najnovší vývoj súčasnej judikatúry.

69.Kritériá, ktoré viedli odvolací súd k priznaniu nemajetkovej ujmy žalobcovi odvolací súd považoval za podstatné v časti týkajúcej sa vplyvu vedeného trestného stíhania na česť a dobré meno žalobcu v mieste jeho bydliska, kde sa navzájom všetci poznajú, trestným stíhaním bola znížená dôstojnosť a vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti a samotnú dĺžku vedeného trestného konania a v dôsledku tohto konania prišiel o zamestnanie. V porovnaní s ostatnými priznanými náhradami sa pre priznanie nemajetkovej ujmy javí ako jedno z podstatných kritérií vek, v ktorom prišli poškodení o zamestnanie.

70.Odvolací súd, ale neprihliadal na to, že v policajnom zbore žalobca odpracoval 6 rokov, ani na skutočnosť, že nemá možnosť sa opätovne zamestnať. Práve s prihliadnutím na jeho špeciálne vzdelanie a skutočnosť, že sa na neho hľadí, že nebol trestaný, má možnosť sa zamestnať v rôznych zložkách policajného zboru, mestskej polícii a bezpečnostných zložkách. Žalobca sa však ani nepokúšal o takéto zamestnanie (čo vyplynulo z jeho výpovede) a preto, ak sa zamestnal inde (v profesii nezodpovedajúcej jeho vzdelaniu) vykonal tak na základe svojho rozhodnutia. Skutočnosť, že žalobca mal v rozhodnom čase len 28 rokov a nemal ešte vlastnú rodinu, je predpoklad bol flexibilný a mohol sa uplatniť v tejto profesii aj mimo svojho bydliska. Rovnako pri určovaní výšky náhrady neprihliadal na skutočnosti uvedené v bodoch 42. a 43 tohto rozhodnutia.

71.V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

72.V súlade s vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu týkajúceho sa príslušenstva pohľadávky ako aj s poukazom na judikatúru týkajúcu sa začiatku omeškania (6 Cdo 185/2011) žalovaná sa dostane do omeškania až uplynutím lehoty na plnenie určenej v tomto rozhodnutí odvolací súd aj v tejto časti zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

73.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

74.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

75.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

76.Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti

77.Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo). V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba riešiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Otázka nemajetkovej ujmy je potom druhoradá a nadväzujúca.

78.V prejednávanom spore o náhradu nemajetkovej ujmy rozsah úspechu žalobcu závisel od úvahy súdu, nakoľko súd na základe vlastnej úvahy stanovil rozsah nemajetkovej ujmy, čím bola v konečnom dôsledku znížená suma priznaná žalobcovi. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy v zmysle § 255 ods.1 CSP je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“, keďže ten sa skúma, čo do právneho základu, a nie do výšky priznaného nároku.

79.O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP. Pri vyčíslení výšky náhrady trov konania bude súd vychádzať iba z prisúdenej sumy 15 000 € (nie sumy žalovanej).

80.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený

osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.